ССКП Киин Комитетыттан, ССРС Верховнай Советын Президиумуттан уонна ССРС Министрдэрин Советыттан

ССКП Киин Комитета, ССРС Верховнай Советын Президиума уонна ССРС Министрдэрин Совета 1967 сыл муус устар 24 күнүгэр „Союз—1“ космическай хараабылынан боруобалаан көтүүнү оҥоро сылдьан космоһы бастакы арыйааччылартан биирдэстэрэ космическай хараабыллары талааннаах боруобалааччы ССКП чилиэнэ, ССРС космонавт-летчика, Советскай Союз Геройа инженер-полковник **КОМАРОВ ВЛАДИМИР МИХАЙЛОВИЧ** хомолтолоохтук өлбүтүн дириҥник курутуйан иһитиннэрэллэр.

ССКП Киин Комитета, ССРС Министрдэрин Совета бокуонньук кэргэттэригэр дириҥ кутурҕаннарын тиэрдэллэр.

ССКП Киин Комитета *ССРС Верховнай Советын Президиума* *ССРС Министрдэрин Совета*

КОСМОС КУЙААРЫН БАҺЫЛААҺЫНЫГГА САҤА САҔАХТАРЫ АРЫЙТАЛЫЫ
СОВЕТСКАЙ УЧЕНАЙДАРГА, КОНСТРУКТОРДАРГА, ИНЖЕНЕРДЭРГЭ,
ТЕХНИКТЭРГЭ УОННА РАБОЧАЙДАРГА АЙХАЛ!

Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАҤА

ССКП ӨЛӨӨННӨӨҔҮ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭҺИТТЭР ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

Тахсара 10 сыла
№34 (1006)
Муус устар
28
күнэ
БЭЭТИНСЭ
1967 сыл
Сыаната 1 харчы

ССТА ИҺИТИННЭРИИТЭ

Космоска саҥа космическай хараабыл

Бүгүн, 1967 сыл муус устар 23 күнүгэр, Москва бириэмэтинэн 3 чаас 35 мүнүүтэҕэ Советскай Союзка модун күүстээх таһаараачча ракетанан Сир аргыһын орбитатыгар „Союз—1“ космическай хараабыл таһаарылынна. „Союз—1“ космическай хараабылы урут „Восход“ хараабылынан космическай көтүүнү оҥорбут, Советскай Союз гражданина космонавт-летчик Советскай Союз Геройа инженер-полковник Комаров Владимир Михайлович ытар.

Көрүү соруктарынан буолаллар:

—саҥа космическай хараабылы боруобалааһын;

—космическай көтүү усулуобуйатыгар хараабыл конструкциятын чаастарын уонна систематын үлэлэтии;

—космическай көтүү усулуобуйатыгар киэҥ научнай, физико-техническэй эксперименнэри уонна чинчийиилэри ытыы;

—космическай көтүү араас фактора киһи организмыгар сабыдыаллааһынын үөрэтии уонна медико-биологическай чинчийиилэри салҕаан ытыы.

„Советскай художник“ издательствонан Советскай былаас 50 сыла туолуутугар ананан таһаарыллыбыт плакат.

„Союз-1“ космическай хараабыл суоттаммыкка чугас орбитаҕа таһаарылынна. Барыллааһын даннайынан сири тула эргийиитин кэмэ 88,6 мүнүүтэ, сиргэ муҥутуур чугасааһына (перигейэ)—201 километр, сиртэн муҥутуур тэйиитэ (апогейа)—224 километр, орбита иҥнэйиитэ—51 кыраадыс 40 мүнүүтэ.

„Союз-1“ космическай хараабылы кытта бөҕө туруктаах радионан сибээстэһии олохтонно.

Хараабыл командира Комаров Владимир Михайлович дакылааттырынан, ону тэҥэ телеметрия даннайынан кини хараабылы орбитаҕа таһаарыыны уонна ыйааһына суох буолуу туругар тахсыыны үчүгэйдик тулуйда.

Доруобуйата үчүгэй туруктаах.

Владимир Михайлович Комаров көтүүгэ бэлиэтэммит программаны толоруута киирдэ.

„Союз-1“ космическай хараабыл бордуттан иһитиннэриилэр 15,008, 18,035, 20,008 мегагерц частатоларга бэриллэр.

Космическай хараабыл бортовой системалара сөптөөхтүк үлэлииллэр.

Көтүү баран иһэрин туһунан иһитиннэриилэр Советскай Союз бары радиостанцияларынан бэриллиэхтэрэ.

Европа коммунистическай уонна рабочай партияларын конференциялара аһыллыыта

КАРЛОВЫ ВАРЫ. Манна муус устар 24 күнүгэр Европа коммунистическай уонна рабочай партияларын конференциялара аһылынна. Кини Европаҕа куттал суох буолуутун туһунан боппуруоһу дьүүллэһиэҕэ.

Конференцияны Чехословакия Коммунистическай партиятын КК бастакы секретара Антонин Новотнай аста. Кини конференцияҕа 24 коммунистическай уонна рабочай партиялар делегациялара кэлбиттэрин иһитиннэрдэ.

Вьетнам норуотун охсуһуутунан сибээстээн коммунистическай уонна рабочай партиялар ыҥырыылара ылылынна. Итини сэргэ конференция Греция балаһыанньатын туһунан резолюцияны ылынна.

Бастакынан Франция коммунистическай партиятын Генеральнай Секретара Вальдек Роше кэпсэттэ. Онтон ССКП делегациятын баһылыга, ССКП КК Генеральнай Секретара Л.И. Брежнев тыл эттэ.

ССТА.

Пиэрибэй Маай бырааһынньыгын демонстрацията

Оройуон киининээҕи демонстрация колонналарын маннык бэрээдэгинэн туруорарга:

I колонна—совхоз киин аппараатын, Харыйалаах отделениетын коллективтара;

II колонна—орто оскуола, детсад коллективтара;

III колонна — ССКП, ЫБСЛКС райкомнарын, райсовет, типография, сельсовет, лесхоз уонна райсовекка киирэр бары тэрилтэлэр.

IV колонна—коммунальнай предприятиелар уонна тупсаран оҥоруу комбинаттарын тэрилтэлэрэ уонна тутуу учаастага;

V колонна—сибээс узелын, аэропорт, метеостанция коллективтара;

VI—колонна райпо уонна киниэхэ киирэр тэрилтэлэр коллективтара.

Демонстраннар ыам ыйын 1 күнүгэр сарсыарда 10 чаас 45 мүнүүтэҕэ диэри ССКП райкомун дьиэтин таһыгар мусталлар

Демонстрация сарсыарда 11 чаастан саҕаланар.

БУЛЧУТТАР ОРОЙУОННААҔЫ СЛЕТТАРЫН ЫЫТЫЫГА СПОРТИВНАЙ КҮРЭХТЭҺИИ БАЛАҺЫАННЬАТА

СЫАЛА, СОРУГА

Дойду кэрэ-бэлиэ бырааһынньыкка, Улуу Октябрь 50 сыла туолуутугар бэлэмнэнэр. Биһиги оройуоммут хас биирдии үлэһитэ Советскай былаас туругурбута үйэ аҥардаах юбилейын үрдүк ситиһиилэринэн көрсөргө дьулуһан үлэлиир бириэмэтигэр оройуон булчуттарын слета ытыллыаҕа. Киниләр бэйэлэрин национальнай бырааһынньыктарыгар күүстэрин-күдэхтэрин көрүнүөхтэрэ.

Булчуттар эт-хаан өттүнэн сайдалларыгар маассабай күрэхтэһиини тэрийэн, киниләр спортка кытталларын ситиһэргэ. Хас биирдии булчут спортка дьоҕурун сайыннаран, командатын чиэһин активнайдык көмүскээн, хас сылын аайы спортивнай түмүктэрин тупсаралларын ситиһии буолуохтаах.

КЫТТЫЫ

Күрэхтэһиигэ совхоз, колхоз кадровай уонна любитель булчуттара кытталлар. Спорт маассабай буоларын туһугар отделениелартан кэлбит төһө баҕарар булчут күрэхтэһиигэ кыттар. Күрэхтэһиигэ кыттааччылар заявкаларын ыам ыйын 5 күнүгэр диэри судейскай комиссияҕа түһэрэллэр. Заявканы итинтэн хойутаттахха эбии киллэрии күрэхтэһии буолар күнүгэр ылыллыбат.

КҮРЭХТЭҺИИ БАРАР БИРИЭМЭТЭ, МИЭСТЭТЭ

Күрэхтэһии оройуон булчуттарын мунньан ыам ыйын 7 күнүгэр күнүс 2 чаастан оройуон киинигэр, өрүс муустугар ытыллар. Булчуттар слеттарын оройуоннааҕы тэрийэр комитет уонна оройуоннай спортивнай общество күрэхтэһиини салайан ытар.

КҮРЭХТЭҺИИ КӨРҮҤНЭРЭ

Онно маннык көрүҥнэр киирэллэр:

25 метрэ сиртэн тозовканан ытыы (сытан эрэн) 10 төгүл, (тозовканан судейскай коллегия хааччыйар).

Турар кыыл таба макетын ытыы, (туран эрэн 5 төгүл 150 метрэ сиртэн, ытар сиригэр диэри 50 метрэ сири сүүрэн киирэр).

Национальнай бүрүөлээх туутунан (туут хайыһарынан) 3 километр сиринэн эргийэн иһэн, кырынааска 3 №-дээх капкааны иитии (онуоха мууһунан эбэтэр хомурах хаарынан уйа (мөкүмэй) оҥорор).

Хапсаҕайдаһан тустуу.

КЫАЙЫЫЛААҔЫ БЫҺААРЫЫ

25 метрэ сиртэн тозовканан ытыыга үс көрүҥнэр ылбыт уопсай очкотун ахсаанынан.

Кыыл таба макетын ытыыга 5 төгүллээх ытыытыгар ылбыт очкотун уопсай ахсаанынан.

Туутунан (хайыһарынан) күрэхтэһиигэ (капкаан иитиигэ) ким төһө сылдьыбытынан уонна капкааны төһө сөпкө иипитинэн.

БИРИЭМИЙЭЛЭЭҺИН

Күрэхтэһиигэ кыттыыны ылбыт спортсменнар тиксибит миэстэлэринэн тэрийэр комитет харчынан, оттон оройуоннааҕы физкультура комитета грамотанан бириэмийэлэри туттарыахтара.

Хаһыат аныгыскы нүөмэрэ муус устар ый 30 күнүгэр (баскыһыанньаҕа) тахсыаҕа.

БИҺИЭННЭРЭ—ААН ДОЙДУ ЧЕМПИОННАРА

Прага. Аан дойду чемпионатыгар Соҕуруу Корея командатын хотоннор, Советскай баскетболисткалар бүтэһик ГДР командатын кытта матч түмүгүттэн тутулуга суох үһүс төгүллэрин субуруччу аан дойду чемпионын аатын илдьэ хааллылар.

ССРС баскетболга сүүмэрдэммит командата. Хаҥастан уҥа (бастакы эрээккэ)—Тамара Слиденко, Нина Познанская, Инесса Пивоварова, Раиса Михайлова; (иккис эрээккэ)—Алиса Антипина, Евгения Орел, Людмила Базаревич, Нелля Фоминых; (үһүс эрээккэ)—Равиля Прокопенко, Серафима Еремкина, Скайдрите Смилдзиня, Сильвия Кродере.

ССТА фотохроникката.

Табаһыттарга сүбэ

Куйуктаны утары охсуһууга ДДВФ препараты туттуу бириэмэннэй быраабылата

ДДВФ ПРЕПАРАТЫ ЫСТАРЫЫ

ДДВФ препарат (О,О диметил—0-2,2 дихлорвинил) фосфат араҕастыҥы-кугас өҥнөөх, сыттаах, хойуу маслянистай убаҕас. Удельнай ыйааһына (1,2-1,3грамм) миллиграмҥа тэҥнэһэр.

Биһиги промышленноспыт 70 бырыһыана дьайар веществоттан уонна 30 бырыһыан суурадаһынтан (растворҭан) састааптаах убаҕас техническэй концентраты оҥорон таһаарар. Бу препараты ичигэс кэмҥэ туттуохха сөп. Кини куйукта көтүүтүн (таба куйуктата улаатан сиргэ түһэн баран хаатыттан арахсан көтөр, ол кэтэ сылдьан таба тиритигэр хатана сылдьан сымыттыыр) саҕана туһаныллар.

Табаны ыстарыыга 0,1 бырыһыаннаах эмульсияны оҥороллор. Маҥнай ДДВФ уонна эмульгатор ОП-7 тэҥ чаастарын холбууллар, оҥоһуллубут концентракка бастаан кыра-кыратык булкуйа-булкуйа ууну куталлар. Биир тэҥ өҥнөөх эмульсия буоллаҕына булкуйалларын тохтоппокко эрэ уутун сөп буолуор диэри эбэн биэрэллэр.

Биир тыһыынча табаны биирдэ ыстарарга 100 грамм ДДВФ уонна 100 грамм ОП-7 ороскуоттанар, ити концентраты 100 лиитирэ ууга суурайан рабочай раствор оҥоһуллар.

Өскө ОП-7 суох түбэлтэтигэр 50 бырыһыан сульфитнай солох растворун туһаныллар. Солох икки төгүл кыра буолар эбэтэр 50 грамм ДДВФ холбонуллар. Ол гынан баран эмульсия аллара сөҥө турар, онон сотору-сотору булкуйан биэриллэр.

Сезон устатыгар 1,5-2 тыһыынча табалаах ыстаадаҕа 4 килограмм ДДВФ уонна 4 килограмм ОП-7, атыннык эттэххэ, бу эмтэр атын урут туттуллар эмтэрдээҕэр 5-7 төгүлүнэн аҕыйах туһаныллар. Илдьэ сылдьарга үчүгэй, табыгастаах буоларын наадатыгар инсектициди уонна эмульгатары ыстаадаларга холбооттоон баран ытар ордук. Ыстарыыны „Север" опрыскивателинэн ыталлар. Эми эрдэттэн бэлэмнээн баран, үөрү үүрэн аҕалар ордук. Үөр кэлиэн иннинэ үрдүк сиргэ буочуканы туруоруллар уонна рабочай раствору бэлэмнииллэр. Шлангалартан салгыны таһаарыллар, ол гынан баран, ураҕаска баайан баран өрө тутан бэлэмнээн тураллар. Табалар тохтообуттарын кэннэ оргууй аҕай ыстарыыны саҕаланар. Үөрү тыал анныгар буолар гына сытыарыллар. Биллэн турар, дьиэттэн, иһэр ууттан тэйиччи буоллаҕына сатанар. Ураҕаһы оргууй аҕай сыҕарыта сылдьан эмп табаҕа тарҕанарын учуоттаан ыстаралдар. Ыстарыыны бары ыстаадаларга биир кэмҥэ ытыллар уонна куйукта көтүүтэ тохтуор диэри оҥоһуллар. Куйукта хойуутук көтөр бириэмэтигэр күҥҥэ 2-3 ыстарыыны оҥоруохха сөп. Сезон устатыгар 15-20 төгүл ыстарыахха сөп.

ДДВФ ПРЕПАРАТЫ ТУТТАРГА СЭРЭТЭР ДЬАҺАЛЛАР

ДДВФ киһиэхэ уонна дьиэ сүөһүлэригэр сүрдээх кутталлаах. Ол иһин бу эми туттарга син атын ядохимикаттар курдук бары сэрэнэр дьаһаллары булгуччулаахтык тутуһуллуохтаах:

ДДВФ бүтэй иһиккэ уонна атын сыһыана суох дьон сылдьыбат сирдэригэр уураллар. Эми туттууга ветеринарнай специалист эбэтэр ыстаада биригэдьиирэ эппиэттиир;

эми бэлэмнииргэ уонна ыстарыыны оҥорорго аналлаах (халааттаах эбэтэр фартуктаах) буолуохтааххын;

эмульсия харахха, мунна, айахха, ону сэргэ аска түбэспэтин хааччыллыахтаах;

үлэ (ыстарыы) бириэмэтигэр табахтыыр уонна эмп хааппылата түһэр сиригэр сылдьыы булгуччу бобуллар.

Үөрү ыстарыы кэнниттэн аналлаах таҥаһы куурда уонна салгылата ыйаныллар Илиини уонна сирэйи сылаас мыылалаах уунан кичэйэн суунуллар.

Н. В. ИВАНОВ,
оройуон государственнай ветеринарнай инспектора.

Ленинград. Бүтүн Союзтааҕы Б.К. Веденеев аатынан гидротехника научнай-чинчийэр института гидротехническэй тутуулар хааччыстыбаларын тупсарыыга, себестоимаһын чэпчэтиигэ уонна тутуу болдьоҕун кылгатыыга аналлаах чинчийиилэри ытар.

ССТА фотохроникката.

Бу интэриэһикэй

Австралийскай страустар хааччахха бэрт сэдэхтик сымыыттыылларын натуралистар бэрт өртөн билэллэр.

Зооцирка Москватааҕы филиала Днепропетровскайга гастроллуур кэмигэр дьикти түбэлтэ буолла. Эму страус сүрдээх улахан сымыыты түһэрдэ. Сымыыт ыйааһына 900 грам кэриҥэ.

Снимокка: эму страус килиэккэтигэр.

ДЬОН ОЛОҔУН ТУПСАРЫЫГА

Биһиги отделениебытыгар дьиэ-уот тутуута сылтан сыл аайы улам кэҥээн иһэр. Ол курдук 5 сыллаах былаан быһыытынан 22 түөрттүү квартиралаах олорор дьиэлэри, 50 миэстэлээх баанньык дьиэтэ тутуллаллара былааннанар. Оттон урукку баанньык дьиэҕэ прачечнай тэриллэн үлэҕэ киириэҕэ. Ити иһиттэн 1967 сылга 16 квартира тутуута бүтэриллэн ыаллар киириэхтээхтэр.

Мантан ураты отделение рабочайдарын олохторун-дьаһахтарын салгыы тупсарарга туһуламмыт кэккэ дьаһаллар олоххо киллэриллиэхтэрэ.

Сайынҥы өттүгэр бөһүөлэккэ водопровод тутуута элекричествонан хааччыйыы, оттон Маайыгда ферматыгар электричестволааһын көрүллэллэр. Ыраах учаастакка үлэлии сылдьар табаһыттар, булчуттар бөһүөлэккэ олорор кэргэттэрин, инбэлииттэри, кырдьаҕастары оттук маһынан хааччыйыы былааннанар.

Отделение рабочайдара, сулууспалаахтара юбилейнай кэрэ-бэлиэ дьылга өссө таһаарыылаахтык үлэлээн, туруоруммут соруктарын ситиһииллээхтик толоруохтара диэн эрэнэбит.

С.Н. ДАНИЛОВ,
совхоз Харыйалаахтааҕы отделениетын местквомун председателэ.

БӨҺҮӨЛЭКПИТ КӨРҮҤЭ

Саргылаах саас кэлэн эрэр. Уулуссалар хараараан, кирбит-хахпыт улам көстөр буолан иһэр. Ааҕааччы миигин кытта бөһүөлэк уулуссаларынан хаамыс уонна кини көрүҥүн көрүөххэ. Сочччо үчүгэйэ суох көстүү диигин дуу?! Баары-баарынан этэр буоллахха, кырдьык да бэрдэ суох. Орто оскуола дьиэтиттэн саҕалаан бөһүөлэк үөһүн диэки киириэххэ. Интернат олбуорун иһигэр сылы быһа кутуллубут куһаҕан уу өрөһөлөнөн сыгарын аттынан ааһаҕын. Онтон сабыс-саҥа түөрт квартиралаах дьиэ таһыгар кэлэҕин, онно мас кыстыыр сарайы кытта тэҥнэспит „хайаны", дьиэ ааныгар тиийэ килэйбит-халыйбыт хартыынаны көрөҕүн. Ити—радио-ветровой станция үлэһиттэрэ олорор дьиэлэрэ. Мантан аллара киирдэххинэ нарсуд дьиэтин кэннигэр турар уопсай дьиэ олбуоругар тиийэҕин. Онно эмиэ биир „очуос" лөглөйөн олороро көстөр. Дьэ итинник—бөһүөлэк былаһын тухары. Биирдииллээн ыаллар, тэриллэлэр тастарыгар сылы быһа мастаммыт мас сыыһа, эрбии көөбүлүн туһунан этиллибэт даҕаны. Итилэр барылара биһиги кыра бөһүөлэкпит көстүүтүн өссө ордук дьүдэтэллэр. Ол эрээри оройуоннааҕы санэпидстанция, олохтоох нэһилиэк Совета өссө да наҕыллар. Хаһан эрэ, ким эрэ санитарнай ыйы биллэрэрин кэтэһэллэр. Бөһүөлэк көрүҥүн арыычча тупсарарга хаһан үлэ ыытылларый? Ону оройуоннааҕы санэпидстанция кылаабынай враһа Мельникова, олохтоох нэһилиэк Советын председателэ Николаева туох дииллэрий?

Н. ИГНАТЬЕВ.

Ааспыт тиражка

Бу ый 3 күнүгэр Горнай оройуонун киинигэр Бэрдьигэстээххэ сүүйүүлээх кылаакка сүүйүү 49-с уочараттаах тираһа оонньонно. Онно биһиги оройуоммут сберкассаларынан сэттэ счекка 650 солкуобай суумалаах сүүйүү түбэстэ. Ол иһиттэн оройуоннааҕы киин сберкассаттан А-194 №-дээх счет 103 солкуобайы, А-306 №-дээх счет 51 солкуобайы, А-538 №-дээх счет 139 солкуобайы, А-587 №-дээх счет 300 солкуобайы уонна А-705 №-дээх счет 1 солкуобайы, оттон 1506-03 №-дээх сберкассаттан А-101 №-дээх счет 38 солкуобайы, А-135 №-дээх счет 18 солкуобайы сүүйдүлэр.

В. СЕМЕНОВА,
оройуоннааҕы киин сберкасса сэбиэдиссэйэ.

Редактор оннугар
Н. А. ВИНОКУРОВ.

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөөн бөһүөлэгэ, Октябрьскай уулусса 16 №-рэ. Телефон 51

Өлөөн оройуоннааҕы типография Тахсар ахсаана 476 Сакааһын №-рэ 34